

Filosofia de l'Educació avui: mite o narrativa?

Dra. Anna Pagès

Professora de Filosofia de l'Educació.

Membre del grup de Recerca PSITIC de la FPCEE.

V

vivim en un món. Quin és aquest món on sigui possible de dir que vivim?

Un món on les màquines gestionen el temps en la turbulència de reunions i agendes; farcit de textos d'autoajuda per relaxar-nos, aprendre a respirar, fer-nos massatges a la planta dels peus, controlar les nostres emocions, i, sobretot, no defallir. Un món que, sovint, no sap qui és el veí del replà, o si ho sap, és per denunciar-lo alguna vegada. Res de demanar mitja dotzena d'ous o una mica d'oli al rebedor de l'altre.

Un món on els amics, els amants, els pares i els fills, s'apallissen, s'escriu, s'abraonen uns al damunt dels altres. Un món on les persones es retroben, sobretot, als jutjats, o a la sala d'espera del psicoterapeuta. Un món sense autèntiques preguntes, esquarterat pel sofriment de l'absència...

Tal vegada, però, en aquest món d'individus s'hi faci una finíssima esberla, per on s'escoli l'experiència de l'inesperat. Encara que

ningú no tingui la paciència d'esperar, perquè al capdevall, tot ha d'estar a punt per abans d'ahir en un món gestionat per les competències dels qui saben com fer sense potser saber per què... ni per a què... fer què?

En aquest món on vivim, on l'únic que compta és el fer, què queda per a la filosofia?

Heidegger va escriure una vegada que el nostre món, la nostra època, és l'època de la fugida del pensar. Fugir del pensar és com voler atrapar el poc que ens queda. Per això, diu Heidegger, l'única sortida possible és la serenor (*Gelassenheit*), el "deixar-nos fer" pel pensar com una obertura al que pugui ser d'una altra manera.

Enlloc de "fer", "deixar-nos fer". Vet aquí una proposta interessant...

La Filosofia de l'Educació suggereix, en el món on vivim, una modalitat del "deixar-se fer" que passa per la pregunta pel sentit del fer. L'educació com a activitat, quina mena de fer és i cap a on va? Tal vegada educar vulgui dir fer possible que, alguna vegada, hi hagi algú que es "deixi preguntar" per la pregunta *per què*. Encara que sigui un *per què?* fugisser i escanyolit. Deixar que aquesta pregunta s'esdevingui sense posar-hi cap voluntat.

El monogràfic d'Aloma que presentem "Filosofia de l'educació avui: mite o narrativa?"obre el pensar la pregunta sobre quin sentit té preguntar en un món de fugida del pensar. Els autors que han escrit són filòsofs de l'educació que, avui, i des de diferents indrets d'Europa i Amèrica, proposen alguns interrogants sobre les possibles alternatives al fer purament instrumental: el mite com a metàfora, la narrativa com a historització. Ambdues són funcions simbòliques que ens permeten donar entrada a novetats imprevistes, en l'entrellat de les programacions avaluable que no aconseguen, malgrat tot, esmorteir-les. Que encara queda l'experiència, aquest és el testimoniatge principal de la Filosofia de l'Educació com a camp de saber al nostre temps.

En aquest número hem volgut fer honor molt especialment a la figura del professor Octavi Fullat Genís, que ens ha ensenyat el que sabem als qui hem estudiat Filosofia de l'Educació a la universitat

catalana les darreres dècades. L'entrevista al mestre obre el recorregut pels articles d'experts de diferents procedències culturals, que fan aportacions molt diverses, contribuint així a eixamplar la pregunta que presideix la unitat de tots ells.

Esperem que aquest monogràfic pugui interessar tant a filòsofs com a humanistes, historiadors, escriptors, poetes, pedagogs, mestres, educadors... tots els qui encara avui s'interessen per la Filosofia, la Història, l'Art, la Literatura... els mites i les narracions que hem escoltat dels qui ens han precedit, i que hem après a fer circular entre els qui ens succeiran.